

Parlamentul
Republicii Moldova

OGJ-07 nr. 369
27 mai 2022

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul Legii pentru modificarea Legii nr. 1/2018 cu privire organizațiile de creditare nebancară

(nr. 136 din 14.04.2022)

Direcția generală juridică a examinat proiectul Legii nr. 136 din 14 aprilie 2022 în conformitate cu prevederile art. 54 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996 și prevederilor Legii nr. 100/2017 privind actele normative și expune următoarele:

I. Aspecte de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.
2. Potrivit Notei informative, proiectul de lege a fost elaborat în scopul îmbunătățirii și ajustării prevederilor cadrului normativ actual cu privire la activitatea realizată de către organizațiile de creditare nebancară.
3. Domeniul de intervenție al proiectului de lege îl constituie modificarea Legii nr. 1/2018, în partea ce ține de: *acordarea dreptului organizației de creditare nebancară de a constitui sau lichida sucursale și/sau oficii secundare de creditare nebancară; interdicția deținerii calității de administrator și/sau deținător, cerințe și interdicții pentru membrul organului executiv, conducătorul sucursalei; precum și introducerea unor exigențe noi referitoare la efectuarea auditului situațiilor financiare pentru organizațiile de creditare nebancare.*
4. La examinarea proiectului de lege se va ține cont de prevederile art.32 din Legea nr.100/2017, conform cărora proiectul actului normativ, însoțit de Nota informativă, se transmite spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect. În acest sens, ținându-se cont de subiectul abordat, Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare - CNPF) urmează a se expune prin avizul său asupra prezentului proiect de lege.

În aceeași ordine de idei, luând în calcul că prin Legea nr. 178/2020 pentru modificarea unor acte normative (în vigoare de la 01.07.2023) - va avea loc un transfer de competențe și autoritatea de supraveghere a

organizațiilor de creditare nebanară va fi schimbată (din CNPF/BNM), întru respectarea principiilor de legiferare, stipulate la art. 3 din Legea nr. 100/2017, reiterăm despre necesitatea examinării minuțioase a cadrului legal propus amendării, astfel ca cerințele să fie în deplină concordanță cu cadrul normativ în vigoare.

5. Pentru a fi în concordanță cu prevederile art. 48 din Legea nr. 100/2017, se impune completarea proiectului de lege cu un articol nou, care va conține *dispozițiile finale și tranzitorii* necesare pentru realizarea și implementarea soluțiilor propuse. Dispozițiile tranzitorii trebuie să asigure, pe o perioadă determinată corelarea noilor reglementări cu cele ale actelor normative preexistente, menținerea temporară a unor situații juridice născute în temeiul vechilor reglementări și, după caz, să asigure modificarea altor acte normative.

6. Ținându-se cont de subiectul abordat în proiectul de lege, care vizează norme de reglementare a activității de întreprinzător, reținem necesitatea întocmirii actului de analiză a impactului de reglementare în condițiile prevederilor Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. În cazul inițiativelor legislative înaintate de către deputați, actul de analiză a impactului de reglementare va fi întocmit de Guvern în procesul de avizare, conform unei metodologii aprobate de acesta.

7. În ceea ce privește *fondul reglementării* propuse, ținem să concretizăm următoarele aspecte:

- Legea nr. 1/2018 a fost adoptată la data de 16.03.2018 și a intrat în vigoare la data de 01.10.2018;

- pînă la momentul actual, Legea nr. 1/2018 a fost modificată de Legea nr. 178/2020 (în vigoare din 01.07.2023) și de Legea nr. 93/2022 (în vigoare din 29.05.2022);

- modificările aduse privesc concepte importante, și anume *schimbarea autorității de supraveghere* precum și plafonarea costurilor asociate contractării creditelor de consum și cerințe de creditare responsabile noi pentru organizațiile de creditare nebanară;

- proiectul supus avizării, intervine de asemenea în partea ce ține de auditul situațiilor financiare a organizațiilor de creditare nebanară (în continuare - OCN) precum și stabilirea de interdicții față de administratori și deținători a organizațiilor de creditare nebanare.

Pornind de la modificările propuse în proiectul de lege supus avizării, atragem atenție că conform prevederilor Legii nr.100/2017, elaborarea unui act normativ se bazează pe respectarea principiilor de bază ale legiferării, printre care și principiului stabilității normelor juridice. Astfel, atenționăm că prin modificările și completările frecvente asupra reglementărilor legislative, se încalcă principiul stabilității legislative și a durabilității soluțiilor legislative adoptate anterior.

II. Obiecții de ordin tehnico-juridic și redacțional:

1. La *pct. 1* al articolului unic ce privește atribuirea dreptului organizațiilor de creditare nebancară de a lichida sucursale și/sau oficii secundare propunem ca prepoziția "sau" să fie substituită cu bara oblică pentru claritate (" /lichideze").

2. Potrivit art. 32 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, situațiile financiare individuale ale entităților mijlocii și entităților mari, ale entităților de interes public, precum și situațiile financiare consolidate ale grupurilor **sunt supuse auditului obligatoriu**. De asemenea, *entitatea are obligația să prezinte situațiile financiare individuale, raportul conducerii și raportul auditorului în termen de 120 zile de la ultima zi a perioadei de gestiune (30 aprilie)*.

În redacția actuală, Legea nr. 1/2018 prevede că organizația de creditare nebancară ale cărei active, la sfârșitul perioadei de gestiune, au o valoare totală ce depășește 50.000.000 de lei *este obligată să efectueze auditul situațiilor financiare anuale*. Entitatea de audit cu care organizația de creditare nebancară va încheia contractul de audit trebuie să fie înregistrată în conformitate cu legislația.

Propunerea autorilor privind stabilirea efectuării unui audit *în alte scopuri* la OCN de către autoritatea de supraveghere, fără a se limita la standardele aplicabile din domeniul auditului, comportă incertitudine și neclaritate.

Instituirea unor cerințe excesive va afecta activitatea OCN, or exercitarea atribuțiilor de către autoritatea de supraveghere în afara ariei de reglementare contravine principiilor statului de drept și principiilor buneii guvernări. Autoritatea de supraveghere trebuie să își exercite atribuțiile în limitele stabilite de legislație, prin urmare redacția *pct. 4* din Articolul unic (alin.(3) al art. 22), conduc spre apariția unor atribuții exagerate a autorității de supraveghere și care se pot manifesta prin comiterea de abuzuri în raport cu OCN.

Astfel, soluțiile propuse trebuie să instituie reguli clare, iar stabilirea situațiilor exhaustive a cazurilor în care autoritatea de supraveghere poate institui efectuarea auditului este imperativă.

Analizând dispozițiile art.22 alin.(5) (Articol unic, pct. 4) din proiect în raport cu atribuțiile autorității de supraveghere stipulate în Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, evidențiem că cadrul normativ nu prevede posibilitatea efectuării auditului extern în raport cu entitățile audiate, fiind reglementat doar auditul ca mecanism de evaluare a situațiilor financiare ale entitățile audiate. Auditul extern este reglementat de Legea nr. 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova și presupune procesul de evaluare a situațiilor financiare ale entității audiate, în special din sectorul public, nefiind extinsă asupra entităților audiate din domeniul privat.

Adițional, expunem că în conformitate cu art. 28 din Legea nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare, raportul auditorului se întocmește în concordanță cu standardele de audit și trebuie să conțină

opinia auditorului cu privire la măsura în care situațiile financiare audiate sunt întocmite din toate punctele de vedere semnificative *conform cadrului general de raportare financiară*. Astfel, dispoziția ce prevede competența autorității de supraveghere de a indica aria de verificare și evaluare a OCN este una defectuoasă și nu este corelată cu ansamblul reglementărilor în domeniul auditului.

3. Din considerente de redactare, precum și sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă la elaborarea actelor normative, reținem că proiectul utilizează un limbaj nespecific cadrului normativ, astfel, acesta urmează a fi redactat corespunzător.

4. Suplimentar, ținem să informăm că Biroul permanent a aprobat planul de evaluare ex-post pentru anul 2022 (Hotărârea Biroului permanent nr. 4/2022), iar Lista actelor normative supuse evaluării ex-post juridice cuprinsă în Anexa nr. 2, conține și Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară. Corespunzător, după recepționarea raportului ex-post juridic, care conține propunerile și informația recepționată de la autoritatea de supraveghere, comisia de profil *poate propune amendarea cadrului legal vizat*.

Potrivit obiectului de reglementare, proiectul respectiv se înscrie în categoria legilor organice, fiind astfel incidente prevederile art. 72 din Constituția Republicii Moldova. Având în vedere cele menționate în prezentul aviz, expunem necesitatea revizuirii acestuia prin prisma obiecțiilor expuse. Oportunitatea examinării și adoptării acestuia ține de competența exclusivă a Parlamentului.

Șef Direcție generală

Ion CREANGĂ

Ex.: E. Dolință
Tel.820-554